

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Raport de progres privind stadiul implementării, în anul 2019, a *Strategiei Naționale Anticorupție 2016–2020*

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) a continuat în anul 2019 să întreprindă demersurile adecvate implementării dezideratelor *Strategiei Naționale Anticorupție 2016 – 2020* (SNA). Prezentul raport de progres trasează principalele activități realizate cu acest scop, ilustrând, dacă este cazul, evoluția indicatorilor specifici în perioada anilor 2016-2019. Activitățile au vizat implementarea măsurilor plasate în responsabilitatea Autorității prin *Hotărârea Guvernului nr. 583/2016*, armonizarea activității la prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 599/2018*, precum și implementarea Proiectului *Argus* - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (Cod SIPOCA 434), proiect ce contribuie la realizarea obiectivului 3.5 al SNA.

I. Implementarea *Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020*

În cadrul AEP funcționează, la nivel de serviciu, un compartiment de audit public intern. *Măsura 2.1.1.* din SNA, referitoare la auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul AEP, a fost implementată în anul 2019 prin derularea misiunii de audit cu tema *Evaluarea sistemului de prevenire a corupției*. Misiunea a fost inițiată la solicitarea Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, iar obiectivele stabilite de UCAAPI au fost: (1) Cod etic/deontologic/de conduită; (2) Consilier de etică; (3) Funcții sensibile. În urma desfășurării misiunii a fost emis un raport de audit prin care au fost formulate un număr de 18 recomandări. La momentul emiterii prezentului raport, gradul de implementare a recomandărilor este de 73%.

Măsura 3.5.1., referitoare la organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (măsură preluată din SNA 2012-2015), a fost pusă în aplicare prin organizarea unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice și a mandatarilor financiari ai competitorilor electorali. În anul 2016 au fost organizate 8 sesiuni de informare și instruire, totalizând 150 de participanți. În anul 2017, având în vedere contactul permanent dintre personalul Autorității Electorale Permanente cu atribuții în domeniu și mandatarii financiari ai competitorilor electorali, precum și faptul că aceștia, în cele mai multe cazuri, au desemnat aceiași mandatarii financiari ca în anul 2016, nu s-a impus organizarea de noi evenimente și sesiuni de formare, Autoritatea Electorală Permanentă informând și asistând părțile interesate la cerere. Pentru fiecare dintre cele două alegeri locale parțiale din anul 2017, a fost elaborat și diseminat competitorilor electorali *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile locale parțiale*. În anul 2018 au fost organizate 4 astfel de evenimente, reunind 40 de participanți și a fost emis materialul *Instrucțiuni generale privind finanțarea campaniei desfășurate cu ocazia referendumului național pentru revizuirea Constituției României din datele de 06-07.10.2018*, fiind diseminat prin publicarea pe site-ul Autorității.

În anul 2019 au fost organizate 2 sesiuni de instruire a mandatarilor financiari coordonatori, cu ocazia alegerilor reprezentanților României în Parlamentul European și a Președintelui României, reunind 25 de participanți la prima și 17 la a doua. De asemenea, au fost elaborate și distribuite reprezentanților partidelor politice, mandatarilor financiari și personalului Autorității Electorale Permanente *Ghidul finanțării campaniei*

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

electorale la alegerea membrilor din România în Parlamentul European din 26 Mai 2019 și Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019.

Măsura 3.5.2., referitoare la asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente (măsură preluată din SNA 2012-2015), a fost realizată prin raportările furnizate AEP de fiecare partid politic (33 de raportări în anul 2016, 43 în anul 2017, 31 în anul 2018 și 44 în anul 2019). Raportările pot fi consultate pe site-ul oficial al Autorității accesând adresa <https://finantarepartide.ro/>.

Datele cantitative privind misiunile de control al surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sancțiunile aplicate sunt prevăzute în rapoartele de activitate ale instituției. În anul 2016 au fost aplicate 1300 de sancțiuni pentru încălcarea legislației în materia finanțării partidelor politice sau a campaniilor electorale. În anul 2017 au fost înregistrate 42 de sesizări și s-au aplicat 79 de sancțiuni, din care 73 de avertismente și 6 amenzi. În anul 2018 au fost înregistrate 7 sesizări și s-au aplicat 1670 de sancțiuni, din care 1647 avertismente și 46 de amenzi. În anul 2019 au fost înregistrate 267 de sesizări, petiții și solicitări puncte de vedere, fiind aplicate 239 de sancțiuni. De asemenea, au fost aplicate sancțiuni complementare prin care s-au confiscat sume în cuantum de 1.347.415,23 lei. Situația detaliată a sancțiunilor va fi disponibilă în Raportul privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în anul 2019, urmând a fi publicată până la data de 30 aprilie 2020 la adresa www.finantarepartide.ro.

*Măsura 3.5.3., privind dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept, a fost realizată prin cooperarea cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) în vederea dezvoltării Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV), pus în practică pentru prima dată la alegerile din anul 2016, precum și a altor aplicații informatice folosite la procesul electoral. Prin *Legea nr. 148/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală* SIMPV este operaționalizat pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri. În acest context, a fost actualizată și legislația secundară specifică prin adoptarea *Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 36/2019 privind aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, verificarea corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, precum și condițiile de înregistrare video-audio a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.**

Măsura 3.5.4. vizează activitatea și statutul juridic al experților electorali și al operatorilor de calculator. Corpul experților electorali reprezintă evidența permanentă a persoanelor care au vocația de a deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de AEP. Operatorii de calculator sunt persoanele desemnate pentru a opera terminalele informatice specifice SIMPV la nivelul birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali sau în evidențele operatorilor de calculator sunt reglementate, în principal, prin *Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente*, cu modificările și completările ulterioare, *Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 11/2015*, cu modificările și completările ulterioare, precum și *Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 36/2019*, fiind asigurate profesionalismul, imparțialitatea și integritatea experților electorali și a operatorilor de calculator.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Autoritatea Electorală Permanentă monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții, precum și situațiile în care oficialii electorali au fost sancționați contravențional sau penal în legătură cu un proces electoral. Însă, subliniem faptul că furnizarea de informații inexacte, incomplete sau cu întârziere de instituțiile care le dețin reprezintă un risc pentru evaluarea respectării cerințelor de integritate. Precizăm că Autoritatea a primit în anul 2019 un număr de 34 comunicări referitoare la fapte de natură penală săvârșite de către 35 persoane care aveau calitatea de expert electoral, dintre acestea una reprezentând infracțiune electorală propriu-zis, precum și 55 de comunicări referitoare la fapte de natură contravențională săvârșite de către 166 de persoane.

Mai arătăm că, prin emiterea hotărârilor de guvern pentru aprobarea bugetelor privind necesarul de cheltuieli pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor s-au asigurat resursele financiare adecvate pentru plata indemnizațiilor oficialilor electorali, cuantumul total al indemnizației încasate crescând în mod constant.

Cu privire la evoluția cantitativă a deciziilor de admitere în Corpul experților electorali, Autoritatea Electorală Permanentă a emis, în anul 2016, 74 de decizii de admitere pentru un număr total de 61.756 de persoane (43.422 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 18.334 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere), în anul 2017, 17 decizii de admitere pentru un număr total de 223 de persoane (92 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 131 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere), în anul 2018, 22 decizii de admitere pentru un număr total de 1.531 de persoane (275 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 1.256 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere), iar, în anul 2019, 33 decizii de admitere pentru un număr total de 9.588 de persoane (1.361 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 8.227 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere). Referitor la selecția operatorilor de calculator, în anul 2019, evidențele au fost actualizate prin selectarea unui număr de 16.904 persoane.

Pentru persoanele care au ocupat funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare sau de locțiitor al acestuia, s-au organizat, la nivel național, un număr total de 166 de instruiți în anul 2016, 32 de instruiți în anul 2017, 136 de instruiți în anul 2018 și 408 instruiți în anul 2019. Pentru operatorii de calculator s-au organizat, la nivel național, un număr total de 2.875 de instruiți în anul 2016, 75 de instruiți în anul 2017, 69 de instruiți în anul 2018 și 1.438 de instruiți în anul 2019. De asemenea, în anul precedent au fost organizate 4 instruiți ale președinților birourilor electorale din străinătate sau pentru votul prin corespondență și a locțiitorilor acestora, un seminar de instruire a persoanelor desemnate în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate la alegerile pentru Președintele României, precum și o instruire cu 120 de persoane din cadrul Ministerului Afacerilor Externe în vederea participării la organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României. Cu toate acestea, menționăm că la alegerile membrilor din România în Parlamentul European din anul 2019 s-au adoptat 2.625 de decizii privind modificarea proceselor-verbale de consemnare a rezultatului votării întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare. Precizăm că la aceste valori se adaugă numărul deciziilor întocmite la nivelul birourilor electorale județene sau ale unui sector al mun. București care nu au furnizat informații în acest sens. Pentru alegerile din anul 2019, situația de la nivelul fiecărei secții de votare este disponibilă public și poate fi consultată la adresele <https://prezenta.bec.ro/europarlamentare26052019/romania-precincts> și <https://prezenta.bec.ro/prezidentiale24112019/>.

AEP a elaborat, publicat și distribuit oficialilor electorali materialul *Reglementări privind alegerea autorităților administrației publice locale din anul 2016* (care a inclus și un ghid al președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare) în anul 2016, precum și un ghid al președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare în anul 2018. Cu ocazia alegerilor din anul 2019, Autoritatea a elaborat, publicat și distribuit următoarele

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

materiale informative: (1) *Ghidul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate pe teritoriul României*, (2) *Instrucțiuni privind exercitarea dreptului de vot prin corespondență la alegerile pentru Președintele României din anul 2019* (au fost transmise Companiei Naționale Poșta Română S.A. în vederea multiplicării și inserării în plicurile ce conțin documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență), (3) *Ghidul alegătorului din străinătate 2019*, (4) *Ghidul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate*, (5) *Ghidul birourilor electorale pentru votul prin corespondență*, (6) Clipul de informare a alegătorilor care votează la secția de votare din străinătate, (7) Clipul de informare a alegătorilor care votează prin corespondență.

În anul 2016, AEP a constatat încetarea calității de expert electoral sau a exclus din corp 611 persoane, ca urmare a decesului (54 de persoane), punerii sub interdicție (1 persoană), constatării lipsei stării de sănătate corespunzătoare îndeplinirii funcției (3 persoane), constatării încălcării interdicției experților electorali de a face parte dintr-un partid politic (545 de persoane), precum și urmării sau condamnării penale (8 persoane). În anul 2017, a constatat încetarea calității de expert electoral sau a exclus din corp 1013 persoane, ca urmare a decesului (98 de persoane), retragerii voluntare (911 persoane), constatării neîndeplinirii condițiilor legale pentru deținerea calității de expert electoral (2 persoane), precum și a urmării sau a condamnării penale (2 persoane). În anul 2018, a constatat încetarea calității de expert electoral sau a exclus din corp 1.584 de persoane, ca urmare a decesului (178 de persoane), retragerii voluntare (1400 de persoane), ca urmare a săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile (2 persoane), precum și a condamnării penale (4 persoane). În anul 2019, AEP a emis 54 de decizii prin care a constatat încetarea calității de expert electoral sau a exclus din corp 3.985 de persoane, ca urmare a decesului (113 persoane), retragerii voluntare (3.706 persoane), sau ca urmare a săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile (166 de persoane).

În anul 2018 a fost implementat un modul de examinare online a experților electorali, disponibil pe platforma *e-Academie* a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale. Numărul persoanelor evaluate prin intermediul modulului a fost de 28 în anul 2017, 330 în anul 2018 și 2.209 în 2019. De asemenea, prin intermediul platformei *Ilias*, în anul 2019 au promovat examinarea specifică în vederea admiterii în evidențele operatorilor de calculator 8.000 de persoane. Cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, în anul 2019 au avut loc 80 de sesiuni de instruire online a membrilor-operatori ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

În ceea ce privește implementarea *Măsurilor 3.5.5.-3.5.9.*, în data de 18 aprilie 2017 s-a adoptat Addenda la al doilea Raport de conformitate privind România în cadrul celei de-a treia runde de evaluare care a vizat și transparența finanțării partidelor politice, prin care procedura de conformitate a fost declarată încheiată.

Cu scopul implementării *Măsurii 3.5.10.*, referitoare la publicarea în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, la adresa www.finantarepartide.ro sunt disponibile următoarele documente:

- Raportul detaliat privind veniturile și cheltuielile realizate în anul 2019
- Raportul detaliat privind quantumul datoriilor înregistrate în anul 2019 de partidele și formațiunile politice
- Raportul detaliat privind lista sancțiunilor aplicate partidelor și formațiunilor politice în anul 2019
- Raportul detaliat privind sumele din cererile de rambursare pentru campaniile electorale din anul 2019
- Raportul detaliat privind sumele rambursate aferente cheltuielilor electorale din anul 2019
- Raportul detaliat privind sumele obținute din subvenții și modul de cheltuire a acestora, aferent anului 2019

Precizăm că Autoritatea nu deține datele necesare publicării tuturor raportărilor specifice *Măsurii 3.5.10.*

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Măsura 5.3.2., este adresată prin acțiunile de control realizate de Autoritatea Electorală Permanentă. În anul 2017, AEP a efectuat 76 controale la formațiunile politice, care au vizat verificarea finanțării activității formațiunilor politice în perioada 01.01.2015 – 31.12.2016. În anul 2018 au fost efectuate 386 de controale la formațiunile politice, care au vizat, în principal, verificarea finanțării activității curente a formațiunilor politice pentru anii 2015, 2016 sau 2017.

În același context, Autoritatea Electorală Permanentă desfășoară acțiuni care vizează monitorizarea și controlarea modului de actualizare a Registrului electoral de către persoanele autorizate să efectueze operațiuni în această evidență, conform art. 26 din *Legea nr. 208/2015*, cu modificările și completările ulterioare, în vederea asigurării respectării obiectivelor stabilite prin art. 24 alin (2) din același act normativ. Neefectuarea înregistrărilor și a radierilor în Registrul electoral sau în listele electorale permanente la termenele stabilite de lege, efectuarea de operațiuni în Registrul electoral sau în listele electorale permanente de către persoane neautorizate, precum și nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente constituie contravenții conform prevederilor art. 98 lit. (a), (b), (c), (h) și (j) din *Legea nr. 208/2015*, cu modificările și completările ulterioare, și se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, respectiv de la 4.500 lei la 10.000 lei conform prevederilor art. 99 alin. (1) din același act normativ. Totodată, păstrarea registrelor cu listele electorale permanente și listele electorale complementare în condiții necorespunzătoare constituie contravenție, conform dispozițiilor *Legii nr. 115/2015*, cu modificările și completările ulterioare. În acest context, Autoritatea a aplicat 409 avertismente scrise în anul 2017 și 248 în anul 2018, precum și 131 de amenzi în anul 2017 și 24 în anul 2018 persoanelor autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral. Datele specifice controalelor realizate în cursul anului 2019 vor fi prezentate în raportul privind activitatea instituției care va fi publicat în perioada următoare pe site-ul oficial al AEP.

Cu privire la *Măsura 5.3.4.*, referitoare la aplicarea de sancțiuni disciplinare cu caracter disuasiv pentru încălcarea standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor funcțiilor și demnităților publice, precizăm că pe parcursul anilor 2017 și 2018, la nivelul Autorității Electorale Permanente nu s-au înregistrat sancțiuni disciplinare. În anul 2019 s-a constatat că 7 persoane din cadrul AEP au săvârșit abateri disciplinare, fiind sancționate cu avertisment. Precizăm că nu deținem informații privind persoane din cadrul instituției care au săvârșit, în mod repetat, abateri de la normele etice și de conduită anticorupție.

În ceea ce privește *Măsura 5.3.5.*, referitoare la utilizarea infrastructurii dezvoltate în cadrul sistemului național de raportare potrivit prevederilor *OUG nr. 88/2013*, compartimentele de specialitate ale Autorității Electorale Permanente cu atribuții în materie au emis 8 raportări în anul 2016, 36 de raportări în anul 2017 și 79 de raportări în anul 2018. În anul 2019, au fost emise și încărcate în aplicația informatică ForExeBug 74 de rapoarte, având următoarele obiecte: buget și actualizări buget (15 rapoarte), situații financiare lunare (36 de rapoarte), situații financiare trimestriale (17 rapoarte) și situații financiare anuale (6 rapoarte).

Pentru realizarea *Măsurii 5.3.7.*, au fost publicate pe site-ul oficial al Autorității Electorale Permanente și în Monitorul Oficial al României rapoarte privind controalele efectuate de instituție referitoare la respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Situația sancțiunilor contravenționale aplicate formațiunilor politice în urma controalelor efectuate privind activitatea curentă din anul 2018 poate fi consultată la adresa www.finantarepartide.ro. Situațiile detaliate din anii precedenți sunt prezentate în rapoartele de activitate disponibile pe site-ul instituției.

Măsura 6.1., referitoare la adoptarea declarației de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al SNA și comunicarea către Secretariatul tehnic al SNA, inclusiv a

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

listei structurilor subordonate/coordonate/aflăte sub autoritate și a întreprinderilor publice care intră sub incidența SNA, a fost realizată prin reafirmarea angajamentului de a combate fenomenul corupției în domeniul său de activitate prin adoptarea la data de 17 mai 2017 a *Declarației privind aderarea la valorile, principiile, obiectivele și mecanismele Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016-2020* și a *Planului de integritate al Autorității Electorale Permanente pentru perioada 2017-2020*. Prin *Declarația privind aderarea la valorile, principiile, obiectivele și mecanismele Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016-2020*, Autoritatea Electorală Permanentă și-a asumat responsabilitatea respectării valorilor și a principiilor enunțate prin SNA și s-a obligat să îndeplinească obiectivele stabilite care țin de competența sa specifică, să respecte mecanismul de monitorizare a strategiei, precum și să colaboreze cu celelalte instituții publice în vederea îndeplinirii obiectivelor comune, reafirmându-și angajamentul de a-și îndeplini îndatoririle care îi revin cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, legalității, transparenței, eficienței, profesionalismului, responsabilității, sustenabilității, predictibilității și legitimității. De asemenea, *Măsura 6.2.* (consultarea angajaților în procesul de elaborare a planului de integritate) a fost realizată în anul 2017, prin transmiterea proiectului planului de integritate tuturor angajaților spre consultare, prin e-mail. Au fost înregistrate opt propuneri de corectare a planului, nefiind preluate întrucât vizau eliminarea unor măsuri stabilite prin SNA sau introducerea unor măsuri care excedează atribuțiile AEP. *Măsura 6.5.* (aprobarea și distribuirea în cadrul instituției a planului și a declarației de aderare la SNA) a fost realizată prin publicarea documentelor pe site-ul oficial al instituției.

Referitor la *Măsura 6.6.*, privind evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute, arătăm că modul de implementare a fost evaluat cu ocazia elaborării rapoartelor de progres transmise Ministerului Justiției în anii precedenți. De asemenea, s-a apreciat necesitatea actualizării planului de integritate, având în vedere adoptarea noului *Regulament de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente* prin *Hotărârea Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr. 2/2019*. Astfel, în urma consultării tuturor angajaților de către conducătorii din compartimentele de specialitate în care își desfășoară activitatea și a persoanelor din conducerea AEP privind aspectele și măsurile prevăzute în plan care necesită modificări, a fost elaborat *Planul de integritate al Autorității Electorale Permanente pentru perioada 2019-2020*, fiind aprobat prin *Ordinul nr. 959/22.08.2019*. Noul plan de integritate a fost înaintat Ministerului Justiției, spre știință, prin *Adresa cu nr. 17351/27.08.2019*. *Planul de integritate al Autorității Electorale Permanente pentru perioada 2019-2020* integrează măsurile plasate în responsabilitatea Autorității prin *Strategia națională anticorupție pe perioada 2016-2020*, totalizând 21 de măsuri subsumate unui număr de 3 obiective generale.

Referitor la *Măsurile 2.1.7., 6.3. și 6.4.*, arătăm că prin *Ordinul nr. 60/2017* s-a constituit Comisia de monitorizare a Autorității Electorale Permanente (CM), având ca principal scop monitorizarea, coordonarea și îndrumarea metodologică a implementării și dezvoltării unui sistem intergrat de control intern managerial în cadrul instituției, care să asigure atingerea obiectivelor acesteia într-un mod eficient, eficace și economic. Prin *Ordinul nr. 59/2017* a fost înființată Echipa de gestionare a riscurilor (EGR), având ca principal scop monitorizarea, coordonarea și îndrumarea metodologică în vederea implementării *Standardului 8 – Managementul riscului*, în conformitate cu prevederile Anexei nr. 1 la *Ordinul Secretariatului General al Guvernului (SGG) nr. 400/2015*, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior, având în vedere adoptarea *Ordinului SGG nr. 600/2018*, atribuțiile EGR au fost preluate de CM. Echipa de gestionare a riscurilor și Comisia de monitorizare, după caz, au formalizat și actualizat anual obiectivele generale, obiectivele specifice, indicatorii de performanță, activitățile și procedurile necesare îndeplinirii atribuțiilor, precum și riscurile specifice și măsurile de remediere a acestora.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Având în vedere adoptarea noului *Regulament de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente* prin *Hotărârea Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr. 2/2019*, CM a fost reorganizată prin *Ordinul nr. 685/2019*. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (6) din *Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr.600/2018*, Comisia de monitorizare a coordonat procesul de actualizare a documentației specifice proceselor de gestionare a riscurilor și de monitorizare a performanțelor, fiind adoptate *Ordinul nr.1079/2019 privind Registrul de riscuri și Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative de la nivelul Autorității Electorale Permanente și Ordinul nr.1117/2019 privind aprobarea misiunii, viziunii, funcțiilor, obiectivelor generale, obiectivelor specifice, indicatorilor de performanță, activităților și procedurilor necesare îndeplinirii atribuțiilor Autorității Electorale Permanente*.

Cu acest prilej, Autoritatea a redefinit misiunea, viziunea și obiectivele sale generale și specifice. Misiunea AEP constă în asigurarea organizării și desfășurării alegerilor și a referendumurilor, precum și a finanțării partidelor politice, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie. Viziunea este cea a unei instituții publice inovativă, recunoscută în plan internațional, care generează încredere, furnizează servicii de înaltă calitate și asigură îndeplinirea dorințelor legitime ale electoratului și partidelor politice. *Ordinul nr.1117/2019* formalizează la nivelul Autorității Electorale Permanente 53 de obiective specifice, 349 indicatori de performanță asociați obiectivelor, 172 de activități și 115 proceduri formalizate. *Ordinul nr.1079/2019* identifică 158 de activități expuse unui număr total de 209 de riscuri, fiind stabilite 394 de măsuri de remediere a acestora.

De asemenea, având în vedere prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 599/2018*, s-a constituit Grupul de lucru pentru implementarea metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul Autorității Electorale Permanente care a demarat în anul 2019 procesul de formalizare a registrului riscurilor de corupție, fiind aprobat prin *Ordinul nr.110/2020*. Registrul formalizează 64 de riscuri de corupție și 126 de măsuri de intervenție.

Având în vedere *Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini* din *Codul controlului intern managerial al entităților publice*, în anul 2019 a fost demarat procesul de identificare a funcțiilor sensibile de la nivelul Autorității și stabilirea unei politici adecvate de gestionare a acestora. Prin *Ordinul nr.1081/2019*, a fost aprobată *Procedura privind gestionarea funcțiilor sensibile* (PS.23), Ediția I, Revizia 0. Procedura stabilește criteriile specifice (factorii de risc), adaptate particularităților instituției, prin raportare la care să se stabilească numărul de funcții sensibile la nivelul instituției. De asemenea, prin *Ordinul nr.1080/2019*, au fost desemnate persoanele responsabile cu derularea procesului de identificare a funcțiilor sensibile la nivelul Autorității. Conform procedurii, persoanele desemnate, cu sprijinul Secretarilor Comisiei de monitorizare, au demarat procesul specific în anul 2019, fiind finalizat în prima lună a anului 2020 prin întocmirea *Inventarului funcțiilor sensibile și a măsurilor de control specifice de la nivelul Autorității Electorale Permanente*. Inventarul formalizează 326 de funcții sensibile la nivelul AEP și a fost aprobat prin *Ordinul nr.119/2020*.

Pentru realizarea *Măsurii 6.7*. (transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare ale strategiei) AEP a colectat și diseminat integral indicatorii din inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, aceste situații fiind publicate pe site-ul oficial al instituției. De asemenea, în perioada 2017-2019, AEP a răspuns tuturor solicitărilor primite de la Secretariatul tehnic al SNA, totalizând 20 de comunicări, și a fost reprezentată la toate lucrările platformei de cooperare la care a fost invitată.

În perioada 2017-2018 AEP nu a fost invitată să participe la misiuni tematice de evaluare. Autoritatea Electorală Permanentă a participat la misiunile de evaluare coordonate în anul 2019 de Ministerul Justiției, în

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

contextul implementării proiectului „Consolidarea capacității administrative a Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție” (cod SIPOCA 62).

Având în vedere solicitările Ministerului Justiției, în data de 24 septembrie 2019 a avut loc misiunea de evaluare derulată în contextul implementării proiectului, iar AEP a transmis 31 de documente necesare derulării misiunii și a completat chestionarele tematice de evaluare și fișele de raportare specifice.

În urma desfășurării misiunii, a fost adoptat *Raportul de evaluare tematică a Autorității Electorale Permanente privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020*. Raportul conține 18 recomandări adresate Autorității menite a îmbunătăți cadrul de implementare a standardelor referitoare la consilierea etică, regimul incompatibilităților și al pantouflagelului, precum și a celor referitoare la transparența decizională. Pe cale de consecință, a fost adoptat *Ordinul nr. 1229/2019 privind aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor Raportului de evaluare tematică a Autorității Electorale Permanente privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020*. Planul stabilește compartimentele responsabile și termenele de implementare a recomandărilor (cel târziu până la sfârșitul anului 2020).

Mai arătăm că site-ul oficial al Autorității Electorale Permanente este corelat cu standardul general de publicare a informațiilor de interes public, prevăzut în Anexa nr. 4 la *Hotărârea Guvernului nr. 583/2016*.

II. Implementarea Hotărârii Guvernului nr. 599/2018

În conformitate cu prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate*, prin ordine ale președintelui AEP, în anul 2019, la nivelul instituției a fost desemnat responsabilul pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate, s-a constituit Grupul de lucru pentru implementarea metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul Autorității Electorale Permanente și au fost procedurate activitățile specifice. Grupul de lucru pentru implementarea metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul Autorității Electorale Permanente a fost constituit prin *Ordinul nr.65/2019* și, având în vedere adoptarea noului *Regulament de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente*, a fost reorganizat prin *Ordinul nr.958/2019*.

Prin *Ordinul nr.1118/2019* au fost aprobate *Procedura privind evaluarea incidentelor de integritate în cadrul Autorității Electorale Permanente* (PS.13), Ediția I, Revizia 0, și o nouă ediție a *Procedurii privind managementul riscului* (PS.08). *Procedura privind evaluarea incidentelor de integritate în cadrul Autorității Electorale Permanente* (PS.13) stabilește modul de evaluare ex-post a eventualelor incidente de integritate produse de către personalul Autorității Electorale Permanente, precum și modul de valorificare a evaluărilor, în conformitate cu *Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale* aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 599/2018*. *Procedura privind managementul riscului* (PS.08), Ediția II, Revizia 0, stabilește modul de identificare, formalizare și gestionare a riscurilor generale și a celor de corupție de la nivelul instituției, precum și posibilitatea oricărui angajat de a alerta conducerea instituției privind existența unui risc neformalizat.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Activitatea V din cadrul Proiectului *Argus - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale* (Cod SIPOCA 434) a vizat formalizarea registrului riscurilor de corupție de la nivelul AEP elaborat conform *Hotărârii Guvernului nr. 599/2018*. Responsabili pentru elaborarea livrabilelor au fost experți externi cooptați de Autoritate în acest sens, care au realizat o evaluare a documentelor privind riscurile și vulnerabilitățile instituției, elaborând *Registrul riscurilor de corupție de la nivelul Autorității Electorale Permanente*. Acest proces a fost demarat în anul 2019, iar registrul a fost aprobat prin *Ordinul nr.110/2020* și formalizează 64 de riscuri de corupție și 126 de măsuri de intervenție.

III. Implementarea Proiectului Argus

Îndeplinindu-și angajamentele asumate prin *Declarația privind aderarea la valorile, principiile, obiectivele și mecanismele Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016-2020*, AEP derulează, în calitate de beneficiar, Proiectul *Argus - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale* (Cod SIPOCA 434), proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020! (Cod apel: POCA/130/2/2/Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice). Proiectul are ca obiectiv principal creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul Autorității Electorale Permanente, contribuind la implementarea obiectivului 3.5 din *Strategia Națională Anticorupție 2016-2020*. Obiectivele specifice ale proiectului vizează:

1. Îmbunătățirea capacității administrative a AEP prin transparență, vizând prevenirea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
2. Creșterea capacității AEP de asigurare a eticii și integrității la nivelul instituției promovând norme unitare și proceduri actualizate în domeniul controlului și managementului riscurilor și vulnerabilităților instituționale;
3. Dezvoltarea competențelor necesare personalului din AEP în vederea identificării riscurilor și vulnerabilităților interne și a exercitării funcției de control cu respectarea standardelor legale de integritate.

Principalele activități întreprinse în anul 2019 în vederea implementării proiectului au constat în:

➤ **Organizarea cursului „Expert prevenirea și combaterea corupției” (Sub-activitatea IV.1.)**

Pentru realizarea Subactivității IV.1. - „Organizare curs - Expert prevenirea și combaterea corupției”, 174 de angajați ai Autorității Electorale Permanente au participat, în luna iunie, la un curs de formare profesională care a avut ca finalitate obținerea unor certificate de competență profesională având codificarea COR 261920 – Expert prevenirea și combaterea corupției.

➤ **Organizarea atelierelor de lucru cu tema „Aspecte economico-financiare relevante în activitatea de control a partidelor politice” (Sub-activitatea IV.2.)**

Subactivitatea IV.2 din cadrul Proiectului *Argus* a vizat organizarea și desfășurarea în luna septembrie a unor ateliere lucru la care au participat 174 de angajați ai Autorității Electorale Permanente și lectori din cadrul Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Camerei Auditorilor Financiarți din România. Scopul atelierelor a fost facilitarea cadrului în care lectorii invitați au prezentat aspecte financiar-contabile relevante activităților de control a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale desfășurate de către personalul Autorității Electorale Permanente.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

➤ Organizarea cursului „Control intern managerial” (Sub-activitatea IV.3.)

Pentru realizarea Subactivității IV.2. - „Control intern managerial”, 24 de angajați ai Autorității Electorale Permanente au participat, în perioada octombrie-noiembrie, la un curs de formare profesională care a avut ca finalitate obținerea unui certificat având codificarea COR 325708.

➤ Organizarea unor vizite externe la instituții relevante (Sub-activitatea III.2.)

În vederea identificării unor bune practici în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, specialiști din cadrul Autorității Electorale Permanente au efectuat vizite de lucru la instituții relevante din Olanda (martie 2019) și Ungaria (mai 2019). Bunele practici identificate au fost integrate în ghidul specific Activității III a proiectului.

➤ Realizarea Ghidului de bune practici privind finanțarea partidelor politice (Activitatea III)

Pentru atingerea obiectivului principal, Activitatea III din cadrul Proiectului Argus a vizat realizarea unei analize a modului în care se desfășoară procesele specifice controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale și realizarea unui ghid de bune practici în domeniu.

Aceste livrabile au fost elaborate de către un grup de experți externi cooptați de AEP, având experiență relevantă în domeniul prevenirii și combaterii incidentelor de integritate sau în domeniul controlului intern managerial și al eticii manageriale.

Ghidul ilustrează standardele internaționale și regionale, precum și exemple relevante de bune practici în domeniu, constituind un material esențial pentru actorii relevanți implicați în procesul de elaborare a actelor normative și administrative, persoanele cu atribuții de control specific, precum și mandatarii financiari și trezorerii formațiunilor politice și ai competitorilor electorali, după caz.

Atingerea acestui deziderat a fost posibilă prin implementarea Activității III ca un proces incluziv, reunind experiențele teoretice și practice ale specialiștilor din domeniu sau din domenii conexe pentru a stabili pașii de urmat în procesul de realizare a ghidului. În perioada următoare, principalele activități specifice proiectului vor consta în diseminarea ghidului.

➤ Îmbunătățirea mecanismelor și procedurilor instituționale proprii în materie de etică și integritate (Activitatea V)

Activitatea V din cadrul Proiectului Argus a avut ca scop elaborarea unor variante actualizate ale unor proceduri operaționale aferente activității Departamentului de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale din cadrul AEP. Responsabili pentru elaborarea procedurilor au fost experții externi cooptați de Autoritate în acest sens, cu sprijinul experților interni din cadrul departamentului specializat. Experții externi au realizat analize ale procedurilor aflate în vigoare și au emis un set de recomandări pentru actualizarea și îmbunătățirea acestora, în conformitate cu prevederile aplicabile la momentul elaborării lor, urmărind eficientizarea și consolidarea activităților de control.

De asemenea, Activitatea V din cadrul Proiectului Argus a vizat și elaborarea de către experți externi cooptați în acest sens a unui raport privind stadiul actual al implementării standardelor de control intern managerial, a unui set de recomandări privind actualizarea registrului riscurilor de la nivelul instituției, precum și formalizarea registrului riscurilor de corupție elaborat conform *Hotărârii Guvernului nr. 599/2018*.